

Ágyban

Fekszem a hordágyon. Erős injekciók elkábítottak, a fájdalom-érzés visszaszorult valami küszöb alá. Reszketek, vacogok, kiráz a hideg.

A mentőautó belseje kopár. Levegője hűvös, orvosság szagú. Ablakán bekúsznak a fények. Amikor kanyarodunk, meg kell kapaszzkodnom, nehogy leforduljak a keskeny hordágyról. Meztelenül fekszem. Egy szürke, kincstári pokrócot dobtak rám. Mellettem sebtében összeállított csomag, a legszükségesebbekkel: szappan, fogkefe, pizsamafelső, törülköző, Aragon „Sziget a Szajján”-ja.

Lecsatlom karomról az órárt. Mikor átszáguldunk a legközelebbi utcalámpa alatt, a beáradó fény felé fordítom: éjfél után fél kettő. Odaszoritom plexiúveg oldalát a fülemhez. A halk, ritmusos, monoton ismétlődő percegés most szinte nyugtató. Mutatóujjamat végigcsúszatom az üvegen. Nincs rajta repedés. A hátlapon két apró horpadásgödör.

Bámulom újra a szürkésfehér fülketetőt. Most jobbra kanyarodunk. A sofőr sebességet vált, rángások futnak végig a kocsi testen. Aztán gázt ad, majd fél perc múltán fékező.

1.

Harminc év körüli férfi a műösseséd. Lábfemém két tenyerébe szorítja, hogy oldalt ne forduljon. Közben nagyokat ásít. Arca fakó, törődött. Pillantásában nem átkölt bosszankodás.

Újabb injekciókat nyomtak belém. Jó erős, mondták. Akár neki lehetne ereszteni lábammak a lőrész is, semmit nem éreznek, legföljebb tompa rászódást. De fűrész nem vesznek elő, csak fertőtlenítő folyadékba mártott vattával végigtörlik kétdaltát a bal térdep alatti részt.

— Ez itt jó szivacsos szerkezetű csont — mondja az inspekcios orvos. És nekieszt a villanyfűrőt.

Részut fekszem, alsó lábszáramat lekötötték. Nem hiszem, hogy annyira gyöngé ember volnék, a vér látványa azonban taszít. Belebámulok a falszögletbe, ahol pókhálódarabka lóg, s időnként meghimbálja a fölfele igyekvő meleg.

Az orvos régi, kedves ismerős, még a gyerekkorból. — Nyugodtan odanézhetsz — mondja. S mosolyog is hozzá, azzal a megnyerő, pszichológiailag jól alátámasztott orvosi mosollyal.

Nem látok vért, csak a fűrőfejet, amint egyre mélyebbre sűped a lábszárcsontomban. A fűrőgép kondicionált, mint körös-körül szinte minden. Nem vijjog, inkább csak zúmmög, jó indulatú, hasznos méhecskeként. S rövidesen előbukkan fémesen csillogó feje a lábsont túlfelén.

— Kész, rendben.

A műtősségéd elengedi lábfemém, kinyit egy üvegezett szakrényajtó-szárnyat, egy ideig kotarász a polcokon, fémrudacsokát szed elő. Aztán a fémrudacsokát keresztüldugják a csontlyukon, eligazítják, hogy jobbról-balról azonos hosszúságnyi kandikáljon elő belőle.

Végigtolnak a kietlen földszinti folyosón, be egy hat ágyas kórterembe. Az ágy végében állvány. Fémrudamra kengyelt erősítetek, ahhoz drótot. A drótot átvetik az állványbitón, végére súlyt szerelnek. A súlyt aláengedik, megfeszül a drót, végigráng rajtam a húzóerő.

— Tizenöt kiló. — Az orvos megint mosolyog. — A combban találhatóok ugyanis az emberi test legerősebb izmai. S a combcsont mintegy, a tartórud szerepét tölti be. — Pillantásában együttérző kedvesség. — Ha a tartórud széttartó, az izmok rögzést összerándulnak. Így ni — és kezével is mutatja. — Ha nem húzhatjuk, megfeszül a láb. — Megint mutatja: — Akár ennyivel is megfeszülhet. — Elre fordított kézfeljei lözt vagy tizenöt centinyi távolság. — Később majd fokozatosan csökkentjük a terhelést. A javulástól függően.

Fejemben összevisszaság, kábult is vagyok, most azonban közbe-kérdeznek: — Meddig tart?

— Micsoda?

Biztos vagyok benne, hogy némi időt akár nyerni. Amennyi a megnyugtató válaszhoz szükséges.

— Hát ez az egész...

— Hát hét... Két hónap. — Hangja kissé bizonytalan. — Tudod... Hogy is mondjam?... Nálam most éppen egy kis komplikáció... — S visszanyerve a szakmai rutint, kedves-tárgyilagosan folytatja: — Multiplex törés...

— Epp csak azt nem teszi hozzá, hogy „takaros”. Vagy: „Mint ahogy a nagykönyvben meg van írva”... — Őt darabra tört a combcsontod... Rádásul a legfelső darabka törésrész kilencven fokos szögben elfordult... — Közzeleblépl. — Nézd csak — és a lámpa felé tartja a röntgenfelvételt filmjét. Sötét vonaldarabkák úszkálnak egy világosabb masszában. — És látod itt ezt a dudort a combfelsődön? A keresztbefordult csontocská. Jól tapintható. — Odavezetli kezem, aztan vállonverget. — Majd rábizuk a jó öreg természetre, az pedig elvégzi szépen a magét... Tudod, a szervezet már csak olyan, hogy ha nem hat rá más erő, minden megzavart, elmozdított alkatrészek igyekeznek visszatérni benne a maga eredeti helyzetébe. Valószínűleg majd ez a csontdarabka is ezt teszi. És közben szép csöndesen megkezdődik a csontforradás.

Valószínűleg?

— Es ha nem?...

— Akkor meg kell operálni. Itt oldalt — mutatja — felvágják, fémszeggel összeszegeselik a darabkákat, s amikor újra összefortak, a szöveget egy aprócska rutinműtéttel eltávolítják.

— Es aztán a lábam?...

Egy pillanatig gondolkodik a válaszon. — Ő semmi, semmi. — Megint rámosolyog. — Ma már az orvostudomány... — Megsántulok?

— Ő dehog! Szó sincs róla!

Legfeljebb... Legfeljebb egy kicsit húzod majd. Esetleg egy csőppnyi aszimmetria. Az még érdekes is. Olyan charme-os. Eltérés az unalmas szokványtól. — S barátságosan viszaint még az ajtóból is.

— Anyja neve? — kérdi az inspekcios nővér. Kezében golyóstoll, kórlap.

2.

Harmadik nap délután rámtör az étvágytalanság. A vacsorához már hozzá se nyúlok, csak bámulok mereven oldalt, az ajtó felé, ahol a légókékek jelzőlámpa pislákol.

A többiek csendben beszélgetnek, várják az elalvás előtt esedékes gyógyszereket. Mellettem jobbról egy villanyszerelő: holnap operálják a sérvét. Bal oldali szomszédom részegen botorkálva megbotlott a Nagyállomás lépcső-rezsűjén: bokáját törte. Középen szemben traktoros, akire rázuhant felborult traktora: májrepedéssel műtötték. Egy idős férfi az utasellátótól: — Fél maréknyi epekövet szedtek ki belőlem tegnap — ezt többször is elismétli. Végül egy rakodómunkás: váll-és kulcsont-töréssel.

3.

Álomtalan éjszaka.

Rögzelt megint visszautasítom az ételt. Alig ér véget a nagyvizit, mozgólíra kiskorlátját hoznak, felvétel készülnek. Jön a belgyógyász főorvos is: tüzetesen végig kopogtat, hallgatózik, valójában a mellkasomból, hátamból előszűrődő zörejeiket.

Nehezen lélegzem, mintha súly lenne rajtam, és hideg, fémes tárgyat nyomnának a hátamba.

Újabb injekciót kapok. Az orvosok elvonulnak.

Közben vándorlok lefelé. Tizenöt kiló feszül rám folyamatosan, ép lábom rövidesen nekiütődik a rácsoságy vasának. Fejem alól kicsúszott a párna. már vízszintesen fekszem, s a súly egyre lenyomja.

Csöngetek.

Bejön az inspekcios nővér, majd kiszalad, néhány perc múlva visszatér a főnővérrel. Az inspekcios megfogja a drótot, s a markolással átvezeti karjába a tizenöt kilónyi húzóerőt. A főnővér hónom alá nyúl, visszábbvon, eligazítja fejem-hátam alatt a nagypárnát.

Amikor megszűnik a feszítőerő, combomban az emberi test legerősebb izmai azonnomban összerándulnak. Ez a fajta fájdalom még ismeretlen. Szinte alakja van. És egészen elborít.

Délben csak intek a fejemmel: vigyék innen az ebédet, bámulom tovább az ajtó fölötti lámpabúra-félgömböt. Újabb injekciósorozatot kapok.

Ebédidő leteltével karomba tűt szűrnék, vattával leukoplasztal odaerősítik: rákapcsolnak az infúziós szerkezetre.

El lehetne nézegetni a mértékbeosztásos oldalalú üveget, mint csökken benne folyamatosan a folyadék szintje. Jobban odafigyelve — és az órára is rápillantani közben — meg lehetne állapítani, mennyi idő alatt csipeget át belém egységnyi cukrovíz. Ebből már kiszámítható volna, mikorra ürül ki teljesen az üveg. De nem érdekel.

Már semmi nem érdekel. Kezdenek belőlem kiszorolni az események. Lelassul a szobában tapasztalható mozgás, a zajok elhalálnak, töredezettek, dolog dologtól különválnak, az összekötő kapcsolatok fokozatosan elszívárognak. S a látvány is — zsugorodóan — egyre távolodik tőlem. Csukott szemmel fekszem.

4.

— Alszik... Úgy látszik, elaludt szegény.

Még felismerem a hangot. Az ápolónő, aki inspekcios volt felvételemkor. Szép, szabályos arcú fiatal lány. Amikor tegnapi délelőtt ágyam fölé hajolt, a köpenyívágásából egy másodpercre elővillant melle halma.

— Súlyos? — ezt a sérvvel operált villanyszerelő kérdi.

Suttogások.

— Egy zsírdarabka kiszabadult a széttört combcsontból. Elkézdett vándorolni a szervezetben. Kimutatta a röntgen. — Pillanatszerűen szűn, az épület előtt közben villamoskocsj csörömpöl el. — Ettől kapott tüdőgyulladás is.

— Mi lesz vele?

— Nagyon erős injekciót kap. Megpróbálják... A zsírdarabka majd lassan, fokozatosan felszívódik. Remélhetőleg, mondta a főorvos úr.

— Es ha nem?

— Akkor meghal.

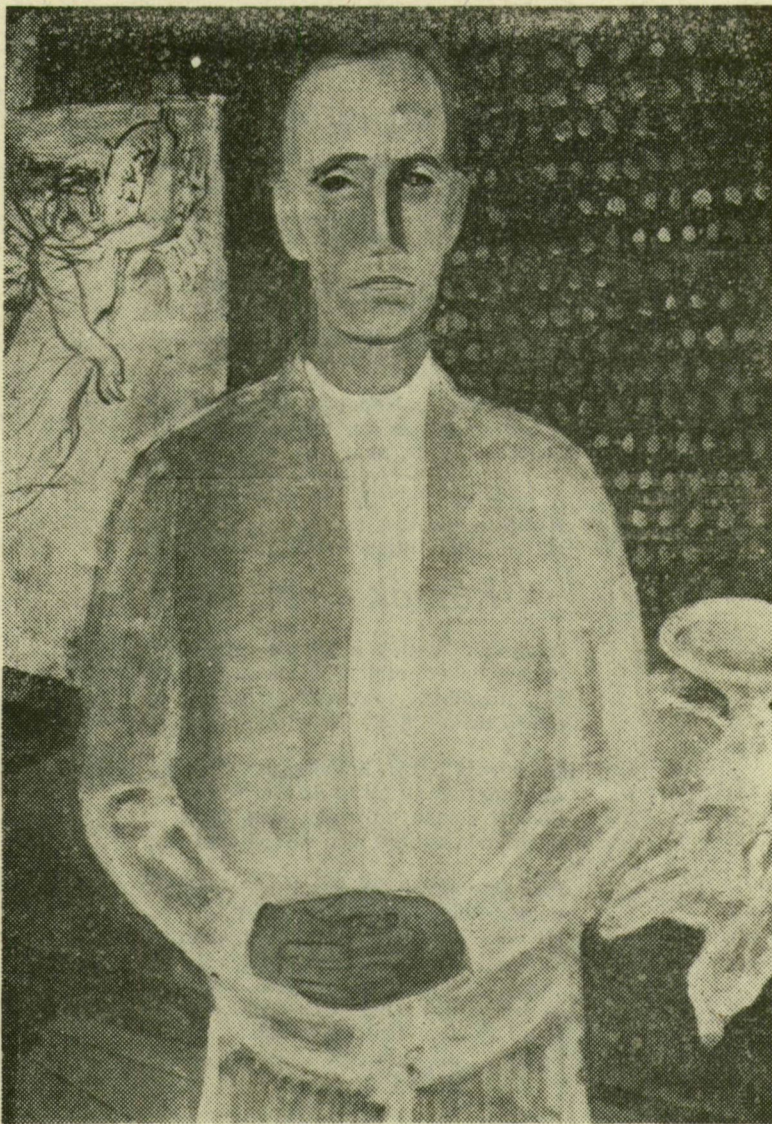
A villanyszerelő suttogása felérősödik.

— Micsoda? Hogyhogya meghal?

— Tüdőembóliában. Megfullad... szegény...

PAPP ZOLTÁN

B. A. születésnapjára

Marcaliban, 1895. november 15-én született Bernath Aurél festő-művész és író. Nyolcvanötödik születésnapján két híres alkotásával emlékeztetjük olvasóinkat gazdag életművére. Fent: Ónarckép (1930) — lent: Tél (1929).

Simai Mihály

Ketten meseegyházaiak

Ketten meseegyházaiak elindultak SM meg SM cókmosok céhládájukat vitték mint két királyfiak — nem szegte kedvük fürgeteg sem mentek hetedhértország ellen ketten meseegyházaiak

egyik dalolt a másik festett bábokból népet fabrikált falovak ménésén ügettek s hármat tiszteltek legkivált — egy pásztorkalapos királyt — egy betyár-árluhás huszárt — meg egy fűzfánfűtyülő törpét egy bizonyos doktor Sudárt

rokonaként az isteneknek miska-kancsók honába mentek ott oszt fölitták magukat s beszkáikból is kardot fentek ketten meseegyházaiak

mögöttük bármit integettek hibernált-fejű okosok nekiláttak az üveghegynek — neki — volt hozzá fokosuk

azóta vágják szakadatlan bárha a mélyben pokol-katlar — metszetek üveg-tömböket

mézeskalácszív-tükrököt szegényeknek szivarvány-gömböt fababáknak dőcögő göncölt

— most ujjongó szökökutató szőlő csengő barackot s kék csillaghalmat gyártnak ketten meseegyházaiak

és gyerekké gyerekszenek csak azért se öregszenek mert ők — meseegyházaiak és címzetes királyfiak és mind a ketten SM-ek (se kis- se nagy király ne várja tőlük hogy hasra essenek)

s Medgyes-meseegyháza egyre biztatja őket CSAK A HEGYRE! csak játsszanak szeressenek a Belzebub-kaflan felett s ha sárkány torka ha boszorka ha fittyfenés ördögmotolla — ne hagyják lehullni a porba a pásztor király-koronát

a hegyfok kékjét fokosolva tegyék a dolgukat tovább — s az egyszeri cókmos helyett haza mindennap küldjenek az üveghegyről egy csodát